

สาร

อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

เรียน ท่านผู้พิพากษา ท่านผู้พิพากษาสมทบ และบุคลากรของ
ศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร

คณะกรรมการประสานการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและ
ครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ประชุมปรึกษาหารือ
เกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีข้อมติหลายประการ ดังนี้

การดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา

๑. การตรวจสอบการจับตามมาตรา ๗๓ ที่ประชุมมีมติว่า

ในการตรวจสอบขอให้ศาลแยกตรวจสอบเป็น ๒ ประเด็น

๑. การจับเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยพิจารณาไปตามหลักเกณฑ์ของ
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวฯ
มาตรา ๖๖ แล้วมีคำสั่งตามมาตรา ๗๓ ต่อไป

๒. การปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ให้ศาลตรวจสอบ
ข้อเท็จจริงแล้วบันทึกไว้โดยไม่ต้องมีคำสั่งประการใด เพราะมาตรา ๗๓ ไม่ได้บัญญัติว่า
ศาลจะต้องมีคำสั่งในประเด็นนี้

**๒. กรณีเด็กหรือเยาวชนถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหา มาปรากฏตัวหรือเข้ามอบตัวต่อ
พนักงานสอบสวน (มาตรา ๗๑) แล้วพนักงานสอบสวนยื่นขอคัดฟ้องตามมาตรา ๗๔
ที่ประชุมมีมติว่า**

กรณีนี้ให้ถือว่าเด็กหรือเยาวชนอยู่ในอำนาจศาลแล้ว ทำนองเดียวกับพนักงาน
สอบสวนยื่นขอคัดฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ถูกจับ ศาลจะมีคำสั่งควบคุมหรืออนุญาตให้
ปล่อยชั่วคราวก็ได้ หากต่อมาเด็กหรือเยาวชนหลบหนี พนักงานอัยการยื่นฟ้องโดยไม่นำตัวเด็ก
หรือเยาวชนส่งศาล ให้ประทับฟ้องไว้พิจารณาได้ และออกหมายจับ

**๓. กรณีเด็กหรือเยาวชนถูกจับ (ต้องมีการตรวจสอบการจับกุม) กับกรณีเด็กหรือ
เยาวชนถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหา มาปรากฏตัวหรือเข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวน
(ไม่ต้องมีการตรวจสอบการจับกุม) ที่ประชุมมีมติว่า**

สมควรแยกสารบบประเภทคดีออกจากกัน ให้กำหนดประเภทคดี ดังนี้

๑. คดีที่ต้องมีการตรวจสอบการจับ กำหนดอักษรย่อของสำนวน คือ ตจ

๒. คดีที่ไม่ต้องมีการตรวจสอบการจับ กำหนดอักษรย่อของสำนวน คือ มต

/๔. การตั้ง...

สารอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

ฉบับที่ ๓๓

- ๒ -

๔. การตั้งที่ปรึกษากฎหมาย ที่ประชุมมีมติว่า

๑. ให้ศาลตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้แก่เด็กหรือเยาวชนตั้งแต่ชั้นตรวจสอบการจับชั้นผิดฟ้องจนถึงชั้นพิจารณาคดีเป็นคนเดียวกัน

๒. หากศาลตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้แก่เด็กหรือเยาวชนแล้ว แต่ที่ปรึกษากฎหมายไม่มาศาลในนัดใด ให้ถือว่าเด็กหรือเยาวชนมีที่ปรึกษากฎหมายแล้ว เว้นแต่เด็กหรือเยาวชนประสงค์จะคัดค้านการดำเนินการของเจ้าพนักงานหรือศาล และต้องการที่ปรึกษากฎหมายให้ศาลตั้งที่ปรึกษากฎหมายคนใหม่ได้

๓. การตั้งที่ปรึกษากฎหมายในชั้นสอบสวนของพนักงานสอบสวน กฎหมายไม่ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของศาล พนักงานสอบสวนจึงต้องเป็นผู้จัดหาที่ปรึกษากฎหมายให้แก่เด็กหรือเยาวชนเอง

๕. การรายงานแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรา ๘๖ ที่ประชุมมีมติว่า

กฎหมายบัญญัติให้ศาลทราบรายงานเท่านั้น ไม่ต้องพิจารณาสั่งเห็นชอบด้วยแผนดังกล่าว เว้นแต่มีข้อเท็จจริงปรากฏขึ้นว่ากระบวนการจัดทำแผนไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลจึงจะพิจารณาสั่งตามที่เห็นสมควรได้

กระบวนการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ พิจารณาไปตามเงื่อนไขในมาตรา ๘๖ นั้นเอง ทั้งนี้ ประธานศาลฎีกาจะออกข้อกำหนดในรายละเอียดต่อไป

สำหรับคดีอาญาที่ไม่มีผู้เสียหาย ต้องตีความว่าไม่มีเงื่อนไขที่จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้เสียหาย เด็กหรือเยาวชนย่อมเข้าสู่แผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้

การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัว

๑. คดีครอบครัวที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระค่าขึ้นศาลและค่าฤชาธรรมเนียมตามมาตรา ๑๕๕ ที่ประชุมมีมติว่า

๑. ใช้บังคับเฉพาะคดีครอบครัวที่ฟ้องเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูหรือค่าเลี้ยงชีพเท่านั้น หากมีการฟ้องข้อหาอื่นรวมมาด้วยต้องชำระค่าขึ้นศาลและค่าฤชาธรรมเนียมในข้อหาอื่นตามที่ฟ้อง

๒. สำหรับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าฤชาธรรมเนียมที่ได้รับการยกเว้นนั้น ขอให้ศาลจัดทำคำของบประมาณประจำปี เพื่อรองรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

๖๒. กรณีโจทก์...

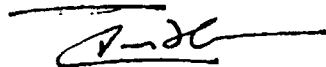
๒. กรณีโจทก์หรือผู้ร้องแถลงข้อหาด้วยวาจาต่อหน้าศาลตามมาตรา ๑๕๗ ที่ประชุมมีมติว่า

ใช้บังคับเฉพาะการฟ้องคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียหรือฟ้องเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูเท่านั้น หากมีการฟ้องหรือยื่นคำร้องข้อหาอื่นนอกจากคดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียหรือฟ้องเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดู โจทก์หรือผู้ร้องจะแถลงข้อหาด้วยวาจาต่อหน้าศาลไม่ได้ และหากมีการฟ้องหรือยื่นคำร้องข้อหาอื่นรวมมากับการฟ้องคดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียหรือฟ้องเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดู ควรให้โจทก์หรือผู้ร้องจัดทำคำฟ้องหรือคำร้องเป็นหนังสือ

๓. คดีครอบครัวที่เริ่มการพิจารณาไปก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ที่ประชุมมีมติว่า

การดำเนินคดีที่ได้กระทำไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับย่อมชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๒๐๖ ไม่ต้องย้อนกลับไปตั้งผู้ประนีประนอม

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และกระผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อคิดของคณะกรรมการจะเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของท่านได้ ซึ่งจะทำให้ศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักรใช้กฎหมายอย่างมีเอกภาพ ไม่ทำให้ประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องสับสน อันจะสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาแก่สถาบันศาลของเราต่อไป

(นายจิรนิติ หะวานนท์)

อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

๖ ตุลาคม ๒๕๕๔

สาร

อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

เรียน ท่านผู้พิพากษา ท่านผู้พิพากษาสมทบ และบุคลากรของ
ศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร

คณะกรรมการประสานการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและ
ครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ประชุมปรึกษาหารือ
เกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีข้อมติหลายประการ ดังนี้

การดำเนินคดีอาญาและมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา

๑. การตรวจสอบการจับตามมาตรา ๗๓ ที่ประชุมมีมติว่า

ในการตรวจสอบขอให้ศาลแยกตรวจสอบเป็น ๒ ประเด็น

๑. การจับเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยพิจารณาไปตามหลักเกณฑ์ของ
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวฯ
มาตรา ๖๖ แล้วมีคำสั่งตามมาตรา ๗๓ ต่อไป

๒. การปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ให้ศาลตรวจสอบ
ข้อเท็จจริงแล้วบันทึกไว้โดยไม่ต้องมีคำสั่งประการใด เพราะมาตรา ๗๓ ไม่ได้บัญญัติว่า
ศาลจะต้องมีคำสั่งในประเด็นนี้

๒. กรณีเด็กหรือเยาวชนถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหา มาปรากฏตัวหรือเข้ามามอบตัวต่อ
พนักงานสอบสวน (มาตรา ๗๑) แล้วพนักงานสอบสวนยื่นขอคัดฟ้องตามมาตรา ๗๔
ที่ประชุมมีมติว่า

กรณีนี้ให้ถือว่าเด็กหรือเยาวชนอยู่ในอำนาจศาลแล้ว ทำนองเดียวกับพนักงาน
สอบสวนยื่นขอคัดฟ้องเด็กหรือเยาวชนที่ถูกจับ ศาลจะมีคำสั่งควบคุมหรืออนุญาตให้
ปล่อยชั่วคราวก็ได้ หากต่อมาเด็กหรือเยาวชนหลบหนี พนักงานอัยการยื่นฟ้องโดยไม่นำตัวเด็ก
หรือเยาวชนส่งศาล ให้ประทับฟ้องไว้พิจารณาได้ และออกหมายจับ

๓. กรณีเด็กหรือเยาวชนถูกจับ (ต้องมีการตรวจสอบการจับกุม) กับกรณีเด็กหรือ
เยาวชนถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหา มาปรากฏตัวหรือเข้ามามอบตัวต่อพนักงานสอบสวน
(ไม่ต้องมีการตรวจสอบการจับกุม) ที่ประชุมมีมติว่า

สมควรแยกสารบบประเภทคดีออกจากกัน ให้กำหนดประเภทคดี ดังนี้

๑. คดีที่ต้องมีการตรวจสอบการจับ กำหนดอักษรย่อของสำนวน คือ ตจ

๒. คดีที่ไม่ต้องมีการตรวจสอบการจับ กำหนดอักษรย่อของสำนวน คือ มต

/๔. การตั้ง...

๔. การตั้งที่ปรึกษากฎหมาย ที่ประชุมมีมติว่า

๑. ให้ศาลตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้แก่เด็กหรือเยาวชนตั้งแต่ชั้นตรวจสอบการจับชั้นผิดฟ้องจนถึงชั้นพิจารณาคดีเป็นคนเดียวกัน

๒. หากศาลตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้แก่เด็กหรือเยาวชนแล้ว แต่ที่ปรึกษากฎหมายไม่มาศาลในนัดใด ให้ถือว่าเด็กหรือเยาวชนมีที่ปรึกษากฎหมายแล้ว เว้นแต่เด็กหรือเยาวชนประสงค์จะคัดค้านการดำเนินการของเจ้าพนักงานหรือศาล และต้องการที่ปรึกษากฎหมายให้ศาลตั้งที่ปรึกษากฎหมายคนใหม่ได้

๓. การตั้งที่ปรึกษากฎหมายในชั้นสอบสวนของพนักงานสอบสวน กฎหมายไม่ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของศาล พนักงานสอบสวนจึงต้องเป็นผู้จัดหาที่ปรึกษากฎหมายให้แก่เด็กหรือเยาวชนเอง

๕. การรายงานแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรา ๘๖ ที่ประชุมมีมติว่า

กฎหมายบัญญัติให้ศาลทราบรายงานเท่านั้น ไม่ต้องพิจารณาสั่งเห็นชอบด้วยแผนดังกล่าว เว้นแต่มีข้อเท็จจริงปรากฏขึ้นว่ากระบวนการจัดทำแผนไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลจึงจะพิจารณาสั่งตามที่เห็นสมควรได้

กระบวนการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ พิจารณาไปตามเงื่อนไขในมาตรา ๘๖ นั้นเอง ทั้งนี้ ประธานศาลฎีกาจะออกข้อกำหนดในรายละเอียดต่อไป

สำหรับคดีอาญาที่ไม่มีผู้เสียหาย ต้องตีความว่าไม่มีเงื่อนไขที่จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้เสียหาย เด็กหรือเยาวชนย่อมเข้าสู่แผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้

การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัว

๑. คดีครอบครัวที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระค่าขึ้นศาลและค่าฤชาธรรมเนียมตามมาตรา ๑๕๕ ที่ประชุมมีมติว่า

๑. ใช้บังคับเฉพาะคดีครอบครัวที่ฟ้องเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูหรือค่าเลี้ยงชีพเท่านั้น หากมีการฟ้องข้อหาอื่นรวมมาด้วยต้องชำระค่าขึ้นศาลและค่าฤชาธรรมเนียมในข้อหาอื่นตามที่ฟ้อง

๒. สำหรับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าฤชาธรรมเนียมที่ได้รับการยกเว้นนั้น ขอให้ศาลจัดทำคำของบประมาณประจำปี เพื่อรองรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

/๒. กรณีโจทก์...

- ๓ -

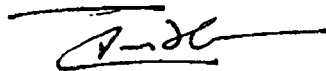
๒. กรณีโจทก์หรือผู้ร้องแกลงข้อหาด้วยวาจาต่อหน้าศาลตามมาตรา ๑๕๗ ที่ประชุมมีมติว่า

ใช้บังคับเฉพาะการฟ้องคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียหรือฟ้องเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูเท่านั้น หากมีการฟ้องหรือยื่นคำร้องข้อหาอื่นนอกจากคดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียหรือฟ้องเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดู โจทก์หรือผู้ร้องจะแกลงข้อหาด้วยวาจาต่อหน้าศาลไม่ได้ และหากมีการฟ้องหรือยื่นคำร้องข้อหาอื่นรวมมากับการฟ้องคดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียหรือฟ้องเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดู ควรให้โจทก์หรือผู้ร้องจัดทำคำฟ้องหรือคำร้องเป็นหนังสือ

๓. คดีครอบครัวที่เริ่มการพิจารณาไปก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ที่ประชุมมีมติว่า

การดำเนินคดีที่ได้กระทำไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับย่อมชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๒๐๖ ไม่ต้องย้อนกลับไปตั้งผู้ประนีประนอม

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และกระผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อคิดของคณะกรรมการจะเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของท่านได้ ซึ่งจะทำให้ศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักรใช้กฎหมายอย่างมีเอกภาพ ไม่ทำให้ประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องสับสน อันจะสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาแก่สถาบันศาลของเราต่อไป

(นายจิรนิติ ทะวานนท์)

อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

๖ ตุลาคม ๒๕๕๔